

QUARTO

ANNEKE NOTEBOOM

Vooraf over Quarto

Zoek je een spelletje dat in minder dan 5 minuten is uitgelegd en slechts 5 tot 10 minuten tijd kost om te spelen? Dat voor jong en oud een uitdaging is? En dat je snel even kunt spelen, maar ook op het niveau van schaken? Dan is Quarto wellicht het spel dat je zoekt!

Beschrijving van Quarto

Quarto (niet te verwarren met Kwatro, dat we eerder beschreven) bestaat uit een vierkant speelbord met 16 vakjes (4×4) en 16 speelstukken in twee kleuren. Er zijn verschillende varianten van het spel, we kiezen voor de beschrijving hier de rood/wit variant. De stukken hebben verschillende kenmerken:

- kleur: rood of wit
- hoogte: hoog of laag
- vorm: vierkant of rond
- opvulling: dicht of open aan de bovenkant

Het doel van het spel is om als eerste vier speelstukken op een rij te hebben (horizontaal, vertikaal of diagonaal) met (minimaal) éénzelfde kenmerk. Zo is bijvoorbeeld een rij van vier stenen met de zelfde hoogte, maar verschillend van vorm, kleur, opvulling goed, maar ook een rijtje van vier met alleen vierkante stukken is goed. De spelregels zijn simpel, maar er is één verrassende spelregel die het spel origineel en boeiender maakt: de spelers kiezen niet zelf een stuk om neer te zetten, maar kiezen er een voor de ander.

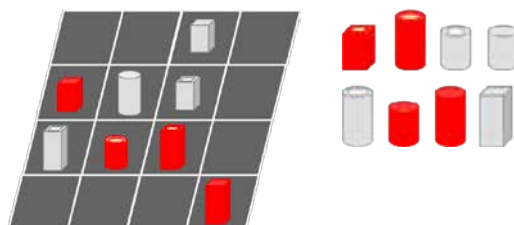
Hoe speel je het spel?

Alle speelstukken liggen naast het speelbord bij elkaar. De speler die begint krijgt van de andere speler een

speelstuk en plaatst dit op het speelbord. Vervolgens kiest hij een stuk en geeft dit aan zijn tegenstander. Die plaatst dit stuk op het bord. Spelers hebben dus niet ieder een eigen kleur.

Zo spelen ze door, tot een van de spelers vier stukken op een rij heeft met minimaal één kenmerk gemeen. Juist doordat een speler voor de ander mag bepalen wélk stuk hij moet plaatsen,

Voorbeeld 1



Anne en Pieter spelen Quarto.

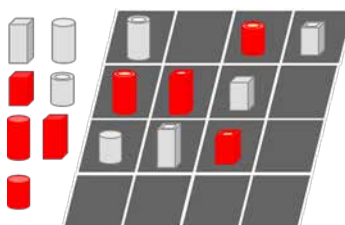
Anne is aan de beurt. Pieter moet haar een speelstuk geven.

- Op welke (drie) manieren kan een Quarto (rijtje van vier) gemaakt worden in de volgende beurt? Leg eens uit.
- Kan Anne winnen als Pieter haar het vierkant hoog grijs speelstuk met dichte bovenkant geeft? Leg eens uit.
- Is er (nog) een speelstuk dat Pieter maar beter niet aan Anne kan geven? Leg eens uit?
- Welk speelstuk adviseer jij Pieter om aan Anne te geven?

Voorbeeld 2

Anne en Pieter spelen nog een potje. Pieter is aan de beurt.

Nu moet Anne hem een speelstuk geven.



- Hoeveel Quarto's (goede rijtjes van vier) zijn er te maken met nog één speelstuk erbij? En welke speelstukken moeten dat dan zijn?
- Anne ziet dat ze Pieter geen wit stuk moeten geven, want dan kan hij een rijtje van vier maken, zie je dat? Ze denkt dat elke rode steen goed is. Wat vind jij daarvan? Leg eens uit?
- Welk speelstuk zou jij aan Anne geven als jij Pieter was?



zit er een extra redeneerstap in: *'Als er al twee ronde stukken op een rij staan mag ik er best een derde bij zetten als ik dan de ander maar niet een rond speelstuk geef, want dan zou hij de rij compleet maken!'*. Er zijn zoveel mogelijkheden dat elk spelletje altijd wel een winnaar heeft.

We hebben ook ervaringen met kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong. Zij kunnen dit spel spelen, belangrijk is wel dat je het stap voor stap uitlegt, bijvoorbeeld:

- Je laat eerst ieder met eigen kleur spelen en vier op een rij maken met eigen kleur. Ieder pakt zijn eigen steen.
- Je haalt het kenmerk 'hoogte' erbij: dus de kleuren mogen verschillen, als de stukken maar even hoog of even laag zijn. Ieder pakt zijn eigen steen.
- Vervolgens kun je de regel invoeren dat de ander een steen voor jou moet pakken.
- Langzaam voeg je meer kenmerken toe.

Wilt u liever een uitleg door middel van een filmpje? Zie <https://www.youtube.com/watch?v=HNsdZswQvE>. De uitleg is in eenvoudig Engels en zeer 'to the point'.

Quarto en rekenen-wiskunde

Quarto doet een beroep op logisch denken en redeneren. Voor jongere kinderen biedt het ook een oefening in het herkennen en onderscheiden van

kenmerken en toepassen van ruimtelijke vaardigheden, zoals denken in rijen, kolommen en diagonalen. Met name jonge kinderen vinden het nog wel moeilijk om een diagonaal goed te herkennen. Bij het logisch denken en redeneren gaat het bij Quarto er vooral om, dat kinderen nadenken over wat de gevolgen zijn van een bepaalde zet: voor jezelf én voor de ander. Ze moeten dus ook vooruit denken. Het feit dat je hier niet je eigen speelstuk kunt pakken, ofwel, je het speelstuk van de ander mag bepalen, zorgt ervoor dat de kinderen nóg meer vooruit moeten denken en het spel van de ander kunnen beïnvloeden. Net als bij schaken, kunnen de spelers steeds beter worden in Quarto en hoogwaardige strategieën ontwikkelen.

Peilen en stimuleren

Er valt bij *Quarto* veel te redeneren door de spelers, maar de leraar kan ook vragen stellen om dit redeneren te peilen en extra te stimuleren, zoals je kunt zien in de twee voorbeelden op pagina 38.

Iets voor de rekenles?

Quarto vind ik absoluut een goede aanvulling op de rekenlessen. Met name het logisch denken en redeneren, dat in rekenmethodes nog niet zo heel veel aan bod komt, maar wel een belangrijke wiskundige vaardigheid is, krijgt hierdoor extra aandacht.

Quarto is klein, van mooi duurzaam materiaal gemaakt en je speelt het in korte tijd. Het blijft een uitdaging om te spelen. Het is dan ook in alle jaargroepen te gebruiken. Kinderen kunnen ook in tweetallen tegen elkaar spelen, waardoor het redeneren en uitleggen een extra dimensie krijgt.

Eigenlijk zeggen we, Quarto zou in elke school wel aanwezig moeten zijn. Via www.volgens-bartjens.nl kunt u een papieren versie downloaden. Zo kunt u in de klas of de school ook een Quartotoernooi laten organiseren door de oudere leerlingen!

We wensen u en uw leerlingen weer veel speelplezier!

Gegevens

Materiaal: Quarto

Doelgroep: vanaf groep 3

Aantal spelers: 2

Duur: 5-10 minuten

Uitgeverij: Gigamic

Prijs: Quarto mini: ± 18,95; Quarto reisversie: ± 13,99

Te koop bij verschillende spellenwinkels.

Zie voor een papieren versie: www.volgens-bartjens.nl

Lees meer op:
www.volgens-bartjens.nl

